

ІНФОРМАЦІОНАЛІЗМ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ІДЕОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

© Кириченко М. О.

В статті надається концептуалізація інформаціоналізму як складової компоненти, головного модусу і тренду інформаційного суспільства. Метою даного дослідження є обґрунтування інформаціоналізму як методологічної засади інформаційного суспільства, проблем формування інформаційної культури особистості засобами інформаційного впливу з опорою на закономірності становлення і розвитку інформаційного суспільства. Задачі дослідження - проаналізувати складові компоненти ідеології інформаційного суспільства, зокрема інформаціоналізм та мережеву ідеологію, спираючись на твори М. Кастельса. Виявлено основні характеристики інформаціоналізму та його використання для аналізу інформаційного суспільства. Методологія – метод інформаціоналізму, який дав змогу розкрити складові ідеології інформаціоналізму. Висновок – формування ідеології інформаційного суспільства дасть змогу Україні вийти на рівень високорозвинутих і конкурентоспроможних держав.

Ключові слова: інформаціоналізм, ідеологія інформаційного суспільства, інформаційний вплив, інформаційний спосіб виробництва

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями

Актуальність дослідження інформаціоналізму як складової формування ідеології інформаціонального суспільства (згідно з М.Кастельсом) має безперечну актуальність, так як в сучасних умовах в значній мірі відбувається вплив інформаційно-комунікативних технологій та Інтернет на цінності ідеології мережево-онлайнного суспільства та формування нетократії у дискурсивному просторі інформаційного простору. Тема інформаціоналізму є надзвичайно актуальною в контексті викликів, що постають перед українським суспільством в цілому, тому більшість дослідників відмічає суперечливість наслідків впливу інформатизації на всі процеси суспільного життя в епоху глобалізації. Актуальність дослідження можна виокремити як загальну ідею інформаціоналізму, що полягає у тому, що це організована форма суспільства, яка все більше розробляє систему своїх взаємовідносин у мережевому соціумі, замінюючи пряме спілкування суб'єктів і об'єктів спілкування з соціальними мережами. Особистісна соціально-мережева комунікація має підтримку серед цифрових технологій. Їх об'єднання формує основний режим організації комунікацій і найбільш важливі структури сучасного суспільства [6, с. 207]. Отже, об'єктом дослідження можна вважати саме ідеологію інформаціоналізму, а предметом – значний вплив цього явища на формування сучасних принципів інформаційного суспільства. При розгляді даного питання використову-

вався інформаціологічний та синергетичний методи дослідження.

В статті розглядаються складові компоненти ідеології інформаційного суспільства, зокрема такі, як інформаціоналізм та мережева ідеологія, завдяки яким сформувалися передові країни, проаналізовані М. Кастельсом і віднесені до рівня розвитку суспільств, що названі «інформаційним капіталізмом». Інформаціоналізм набуває особливого значення, так як особистість сьогоденні формується у штучно створеному середовищі, що створює її розірваний і нецілісний образ, так як «інформаційний капіталізм» згубно діє в інформаційному суспільстві, часто девальвуються гуманістичні цінності інформаційної ідеології та світогляду особистості та універсальї гуманістичної культури. Людина, яка втрачає такі цінності ідеологічного виміру, як духовність, гуманізм, людяність втрачає свою природу, а соціум перетворюється на протилежний – віртуальний світ. Цьому сприяє і антропологічна криза, яка привела до втрати віри людини в майбутнє, так як мережева ідеологія сприяє формуванню «одновимірної людини», культивуванню масового суспільства, можливості управляти свідомістю людини в результаті інформаційного та технологічного управління [7, с. 123-127].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми, на яку спираються автори

М. Кастельс вивчає виникнення нового інформаційного соціуму, що відбувся в інформаційно-комунікативних технологіях (телебачення, комп'ютери). Ця революція привела до «інформаційного капіталізму». Крім того,

виникали інформаційні суспільства і в інших країнах, виникнення інформаційних суспільств базується на інформаціоналізмі (термін М. Кастельса), на інформаційному способі виробництва, що культивує потребу у якісній інтелектуальній праці, що детермінується знаннями та інформацією (8, с.52-79). Проблематика інформаціоналізму розглядається у роботах таких теоретиків, як В.Воронкової, М. Кастельса, А. Лазаревича, А. Дзьобань, О.Сосніна. У роботі «Мережеве суспільство» Яна ван Дейка розглядається, яким інформаційне суспільство є і яким буде у майбутньому. Перший висновок, що зробив автор у своїй книзі, це – те, що сучасне суспільство поступово еволюціонує у мережеве. Це означає, що інтернет поступово інтегрує міжособистісні, організаційні та масові комунікації, до яких звикнуть усі верстви населення і зможуть використати цей ресурс у економічних, політичних і культурних інтересах [9, с.215]. Інтелектуальну ідею походження можна простежити у роботах соціальних теоретиків, таких як Георг Сімел, який аналізував ефект модернізованого та індустріального капіталізму у складній єдності з об'єднанням, організацією, виробленням і досвідом. Концепція інформаціонального суспільства впроваджена у багатьох сучасних цифрових технологіях. Це демонструє ідеї соціальних змін у відношенні того, що люди можуть спілкуватися, не зважаючи на час [10, с.306].

Мета наукового дослідження – концептуалізація інформаціоналізму як складової компоненти, головного модусу і тренду інформаційного суспільства. Метою даного дослідження є обґрунтування інформаціоналізму як методологічної засади інформаційного суспільства, формування інформаційної культури особистості засобами інформаційного впливу з опорою на закономірності становлення і розвитку інформаційного суспільства.

Дана мета реалізується в наступних задачах:

- проаналізувати складні процеси розвитку ідеології інформаційного суспільства, як інформаціоналізм та мережева ідеологія, що розвиваються в умовах глобалізації та розвитку складних взаємозв'язків між країнами, економіками, культурами;

- спираючись на твори М. Кастельса, проаналізувати основні характеристики інформаціоналізму та його використання для аналізу інформаційного суспільства.

Обговорення проблеми

Поняття «інформаціоналізму» є одним з визначальних в умовах інформаційного суспільства, що базується на інформаційно-

комунікативних технологіях та перевагах інформаційного суспільства. Безперечним фактом міждисциплінарного простору є те, що інформаціоналізм використовується в усіх науках, в контексті яких інформація є головним ресурсом суспільства. Тому не випадково сучасне суспільство різні вчені аналізують з різних точок зору, як інтелектуальне, мережеве, постіндустріальне, смарт-суспільство тощо. М.Кастельс аналізує інформаційний вибух у США, завдяки якому відбулася інформаційно-комунікативна революція, що базується на інформаціоналізмі (термін М. Кастельса), в основі якого інформаційний спосіб виробництва, а основним джерелом продуктивності є якісна потреба в інтелектуальній праці, що детермінується знаннями та інформацією [11]. М.Кастельс аналізує сучасне суспільство, в основі якого інформаційний спосіб виробництва, що здійснює повсюдний вплив на всі сфери життєдіяльності, включаючи і людину. Інформаційна діяльність людини, суспільства, держави передбачає усвідомлення її результатів та їх передбачення, тому виміри передбачення у тому, щоб побудувати таку діяльність, результати якої необхідні для подальшого існування.

Інформаціоналізм як складова формування ідеології інформаційного суспільства відповідає термінам «техно-інформаційна цивілізація», «інформаційна цивілізація», постільки попередня індустріальна цивілізація підготувала всі техніко-технологічні умови для переходу людства в новий тип інформаціологічної цивілізації. З формуванням інформаційного суспільства у соціальній філософії стало широко досліджуватися поняття «інформаціоналізму», яке стало ототожнюватися з поняттям «цивілізації», в якій інформація займає центральне місце. Вступивши у фазу постіндустріального розвитку, інформаціологічна цивілізація почала новий цикл експансії в різні країни і куточки планети, включаючи науку, освіту, культуру, технологічний процес якої став формувати новий стиль мислення – інформаціологічний, що вимагало і формування ідеології інформаціологічного суспільства. Аналіз матриці «інформаціоналізму», покладений в основу формування ідеології інформаційного суспільства, свідчить, що в нових умовах зміст цієї матриці у значній мірі розширюється, проникаючи в усі сфері людської життєдіяльності. Цінності інформаціоналізму детермінують принципово новий вектор розвитку, який у значній мірі розкриває напрями розвитку інформаційно-комп'ютерної революції, яка сформувала людину інформаціологічного

суспільства. Саме феномен діяльнісно-активної інформаційної людини покладений в основу ідеології інформаційного суспільства [1]. Парадигма інформаціоналізму у сучасну епоху зводиться до того, щоб виявити сутність, природу і основні характеристики інформації, що лежить в основі інформаційної ідеології, яка являє собою процес універсалізації інформаційних відношень в епоху глобалізації. Інформаціоналізм як метод, система, теорія, парадигма, концепція має багатоступеневий характер, в основі якого розгортання інформаційного процесу сучасної епохи як об'єктивного і всеохоплюючого процесу. В епістемологічному плані інформаціоналізм являє собою сукупність фундаментальних знань про становлення і розвиток інформаційного суспільства, цінностей і переконань, технічних прийомів, які виносяться на кшталт інформаціоналізації. Інформаціоналізм – це загальний термін, що позначає усе більш складний комплекс трансграничних взаємодій, направлених на культивування та неухильне зростання ролі інформації для досягнення цілей в контексті розширення комунікаційних та інформаційних зв'язків.

На нашу думку, інформаціоналізм слід розглядати як об'єктивну тенденцію розвитку сучасного світу, розвитку економічного, політичного, соціального, культурного світу, що можна використати для вироблення стратегії інформаційної політики на державному рівні. Інформаціоналізм відображає зростаючу взаємозалежність всіх держав та різних секторів їх розвитку, являє собою свідому політику удержав, що укріплюють інтеграційну згуртованість світу, що об'єднаний на інформаційній основі. Тому інформаціоналізм як ідеологія розвитку сучасного інформаційного світу сприяє виробленню ефективних механізмів управління сучасною економікою, демонструє підтримку національних інтересів і оцінку місця інформаційної політики у глобальному процесі.

Інформаціоналізм як ідеологія розвитку сучасного світу дає змогу країнам, політикам, урядовцям нову основу, що дозволяє зрозуміти, в якому напрямку розвиваються економічні, політичні, культурні відносини між країнами, в якому стані знаходиться економіка країни (інформаційна вона чи ні), які наслідки (позитивні чи негативні) відкриває інформаціоналізм для національної безпеки держави та захисту її національних інтересів. Інформаціоналізм є складною системою, що розвивається згідно з властивими йому законами і закономірностями, являючи собою сукупність інформаційних процесів, що мають розвиватися у державі (інформаційна інфраструктура, інформаційна політика, інформа-

ційна ідеологія), що вимагає пізнання основних тенденцій і суперечностей, що дає можливість створення певного механізму регулювання цієї органічної системи їх розвитку в умовах глобалізації та розвитку сучасного інформаційного суспільства [18, с. 4-13]. Одним з найголовніших завдань розвитку інформаціоналізму за цих обставин у контексті інтенсивних і швидкоплинних змін і трансформацій, що відбуваються у світовій, так і в національних інформаційних системах розвитку, є розробка механізму оптимальної взаємодії економічної (Інтернет-економіки) політичної, правової, інформаційної підсистем розвитку. Високий динамізм цих процесів змушує країни приділяти увагу розвитку цим процесам, так як може ускладнитися і вибір моделі розвитку країни, яка має спрямовуватися ідеологією інформаціоналізму, що є ідеологією відкритого типу. М.Кастельс вважає інформаціоналізм регулює сьогодні всі процеси, що відбуваються в сучасному світі. Інформаціоналізм включає переплетіння дільнісних процесів та зв'язків, сприяє встановленню їх тісної взаємодії, розвитку інформаційної свідомості та культури. Інформаціоналізм передбачає розвиток комунікацій, сприяє становленню гнучкого характеру відносин. Інформаціоналізм як компонент розвитку інформаційного суспільства сприяє об'єднанню інформаційних культур у єдину інформаційну логіку, так як формування культури інформаціоналізму є умовою подальшого розвитку інформаційної політики держав та розвитку інформаційної культури [2, с.13-24].

Інформаціоналізм як сучасна тенденція розвитку світу - це процес, у який втягнуті у якості об'єктів і суб'єктів ті чи інші країни і цивілізації, посилюючи процеси поліфункціональності, поліструктурності, полікультурності. Ідеологія інформаційного суспільства, під якою будемо розуміти інформаціоналізм, є настільки складним соціальним, культурним, економічним процесом і феноменом, що включає в себе такі суперечливі процеси, як розірваність і нецілісність, гомогенізацію, що відбувається під впливом вестернізації, американізації, європеїзації процесів, що приводять до значних відмінностей у розвитку інформаційного світу. Інформаціональні тенденції розвитку сучасного світу стосуються всіх сфер життєдіяльності – від економіки, політики, культури і потребують оптимізації розвитку інформаційного соціуму.

Інформаціоналізм - це, можливо, той ідеал, до якого повинні прагнути всі країни, але цей ідеал повинен бути підкріплений соціальними, історичними, ідеологічними умовами, що потребують розвитку ідеології інформаційного суспільства, що включає всю сукупність перцепцій

суб'єкта, його діяльність, мотивацію, поведінські паттерни, намагання оволодіти цією ідеологією і культурою. Інформаціоналізм – це модель розвитку сучасної країни, її мета і ціль, тому М.Кастельс вважає процеси інформаціоналізму найбільш важливими соціальними змінами, які сьогодні відбуваються у світі. Інформаціоналізм включає переплетіння всіх економічних і соціальних зв'язків, встановлення їх тісної взаємодії, розвиток інформаційної свідомості та культури. Інформаціоналізм передбачає розвиток комунікацій, а також розмивання кордонів національних держав, сприяє становленню гнучкого характеру відносин. Інформаціоналізм слід розглядати як процес інтеграції інформаційних культур у єдину інформаційну логіку, так як формування культури інформаціоналізму є одночасно результатом глобалізації, умовою подальшого розвитку інформаційної політики держав та розвитку інформаційної культури [1, с.134-152].

Інформаціоналізм як сучасна тенденція розвитку світу - це процес, у який втягнуті не тільки у якості об'єктів ті чи інші країни і цивілізації, але у якості суб'єктів. Процеси інформаціоналізму приводять до того, що суспільні, мікросоціальні відносини людей виходять за межі національно-державних спільнот, набувають транснаціонального характеру. Інформаціональна політика виходить за межі певного культурного ареалу і залучає їх до еталонів інших культур. Особливо велику роль у цьому процесі відіграє значна інтенсивність системи глобальної комунікації та інформації, посилюючи процеси поліфункціональності, поліструктурності, полікультурності. У зв'язку з цим деякі філософи (В.Воронкова, О.Кивлюк, В.Нікітенко, С.Сидоренко, О.Соснін, О.Дзьобань) вважають можливим говорити про формування нової глобальної культури, чи навіть глобальної свідомості, маючи на увазі ті еталони культури, що інтенсивно розвиваються і розповсюджуються в усьому світі, що свідчать про перехід до більш широких культурних (інформаційних) ареалів [3, с.487-492].

Ідеологія інформаційного суспільства, під якою будемо розуміти інформаціоналізм, є настільки складним соціальним, культурним, економічним процесом і феноменом, що включає в себе суперечливі процеси, - тотожності і відмінності, універсалізму і партикуляризму, процес перетворення всезагального на особливе та особливого у всезагальне. Саме зіткнення інформаціологічних потоків різних країн і цивілізацій означає фрагментацію світу, його розірваність і нецілісність, гомогенізацію, що відбувається під впливом вестернізації, американізації, європей-

зації процесів, що приводять до значних відмінностей у розвитку інформаційного світу. Під впливом обміну товарами, культурами, знаннями, цінностями сформувався свого роду загальний простір інформаціоналізму, що розвивається за своїми власними законами, слугує результатом взаємодії на основі інформаціоналізму. Інформаціональні тенденції розвитку сучасного світу являють собою новий етап інтеграційних процесів у світі, що стосуються всіх сфер життєдіяльності – від економіки до політики і політики до культури і мистецтва. Тому інформаціоналізм – це об'єктивний процес, детермінований необхідністю техніко-економічної та інформаційної оптимізації розвитку сучасного соціуму, новий смисл всієї діяльності.

Становлення інформаціоналізму - складний, суперечливий і динамічний процес, що сприяє трансформації у часі і просторі та висуває ряд серйозних можливостей щодо розвитку інформаційного світу, соціовідтворення інформаційної взаємодії у їх кореляції з індивідами, соціоальянсами, соціогрупами, конфесіями, спільнотами, демонструючи динаміку інформаційних процесів. М. Кастельс вважає процеси інформаціоналізму найбільш важливими соціальними змінами, які сьогодні відбуваються у світі. Інформаціоналізм включає переплетіння всіх економічних і соціальних зв'язків, встановлення їх тісної взаємодії, розвитку інформаційної свідомості та культури. Інформаціоналізм передбачає розвиток комунікацій, а також розмивання кордонів національних держав, сприяє становленню гнучкого характеру відносин. Інформаціоналізм слід розглядати як процес інтеграції інформаційних культур у єдину інформаційну логіку, так як формування культури інформаціоналізму є одночасно результатом глобалізації, умовою подальшого розвитку інформаційної політики держав та розвитку інформаційної культури [12].

Інформаціоналізм як сучасна тенденція розвитку світу - це процес, у який втягнуті не тільки у якості об'єктів ті чи інші країни і цивілізації, але у якості суб'єктів. Процеси інформаціоналізму приводять до того, що суспільні, мікросоціальні відносини людей виходять за межі національно-державних спільнот, набувають транснаціонального характеру. Інформаціональна політика виходить за межі певного культурного ареалу і залучає їх до еталонів інших культур. Саме тому кожна держава повинна сформулювати ідеологію інформаціоналізму як ідеологію розвитку інформаційного суспільства, розвиваючи сукупність нормативів, індексів розвитку, принципів і смислів, у яких виявляється програма облаштування суспільства, що здійснює вплив

на культуру, мистецтво, розвиток людини. Інформаціоналізм позиціонує певну ресурсну підтримку та забезпечення інформаційних процесів, новаційно-еволюційні принципи розвитку і програми їх здійснення. Інформаціоналізм слід експлікувати як складову одиницю соціальної, політичної, економічної макромоделі розвитку сучасного світу, а держава повинна підтримувати інформаційну культуру громадян,- відмічає О.Кивлюк у своїх роботах [13;14;15;16].

Висновок. Інформаціоналізм як тенденція відноситься до соціальних, політичних, економічних та культурних змін, спричинених розповсюдженням мережевої, цифрової інформації та комунікаційних технологій. Інформаціональне починає свій шлях до глобального впровадження, дозволяє видавати великий обсяг інформації задля підвищення якості інформації та комунікаційних технологій. Отримання таких переваг теж має свої наслідки. В першу чергу, це дозвіл на глобалізацію – отримання щодня нових лю-

дей, що приєднуються до інформаціонального суспільства та вивчення різних технік всесвітнього павутиння. У цьому і полягає практична значущість впровадження даного виду суспільства, що дозволяє видавати великий обсяг інформації задля підвищення якості інформації та комунікаційних технологій [3, с.85]. Основним висновком є те, що інформаціональне суспільство постійно змінюється, формуючи «культурне виробництво переінформованого світу». Соціальні структури обертаються навколо відносин «виробництво/споживання, сила та досвід», остаточно формує культуру, продовжує підтримку мережі шляхом отримання постійної інформації. Висновок – формування ідеології інформаційного суспільства дасть змогу Україні вийти на рівень високорозвинутих і конкурентоспроможних держав, долаючи нові виміри загроз, пов'язаних з інформаційно-комунікативною діяльністю [17, с. 24-34].

Список використаних джерел

1. Воронкова В. Г. *Формирование нового мировоззрения, нового человека, нового общества будущего: [Монография] / В. Г. Воронкова / Кого и как воспитывать в подрастающих поколениях // Под ред. О. А. Базалука. – К.: Издательский дом «Скиф». – 2012. – Т.2. – С.134-152.*
2. Воронкова В. Г. *Формування інформаційного суспільства в Україні: виклик чи потреба часу? / О. В. Соснін // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: збірник наукових праць. – Запоріжжя: ЗДІА, 2015. – № 60.- С.13-24.*
3. Воронкова В. Г., Нікітенко В.О. *Сучасна геокультура як соціокультурний феномен культурної глобалізації / В. О. Нікітенко // Гілея: науковий вісник: [зб. наук.пр.].- К.: Вид-во УАН ТОВ «НВП» «ВІР», 2013.- Вип.72.- С. 487-492.*
4. Дзьобань О. *Інформаційне суспільство як мережево-комунікативний простір управління / О. Соснін // Віче. - 2015. - № 10. - С. 7-13.*
5. Дубов Д. В. *Широкосмуговий доступ до мережі Інтернет як важлива передумова інноваційного розвитку України: аналіт. Доп. / Д. В. Дубова, М. А. Ожеван. - К.: НІСМД, 2013. – 108 с.*
6. Кастельс Мануель. *Становление общества сетевых структур / Мануэль Кастельс // Новая постиндустриальная волна на Западе : [Антология] / под ред. В. Л. Иноземцева. – М. : Academia, 1999. – 505 с.*
7. Кастельс М. *Информационная эпоха: экономика, общество, культура / М. Кастельс; [пер. с англ. О. И. Шкаратана]. – М. : ГУ ВШЭ, 2000. – 607 с.*
8. Кастельс М. *Пути к информационному обществу: структура занятости в семи главных индустриальных странах, 1920-1990 гг. / М. Кастельс, Ю. Аояма // Междунар. обзор труда. – М., 1995. – Т. 133, № 1 / 3. – С. 52 - 79.*
9. Кастельс М. *Информационное общество и государство благосостояния: Финская модель. / Кастельс М., Химанен П. [пер. с англ. А. Калинина, Ю. Подороги]. – М. : Логос, 2002. – 219 с.*
10. Кастельс Мануель. *Интернет і Галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства. – Київ : Видавництво «Ваклер» у формі ТОВ, 2007. - 304 с.*
11. Кастельс М., Киселева Э. *Россия и сетевое сообщество / М. Кастельс, Э. Киселева // Мир России. 2000. - № 1.*
12. Кремень В. *Україна: шлях до себе. Проблеми суспільної трансформації. Навч. посіб. / Кремень В., Ткаченко В. – К.: Видавничий центр «Друк», 1998. – 622 с.*
13. Кивлюк О. П. *Деякі психолого-педагогічні питання вивчення інформатики в молодших класах / О. П. Кивлюк // Комп'ютер у школі та сім'ї. – Київ : Інститут педагогіки НАПН України. 2000. - №2. – С. 38–41.*
14. Кивлюк О. П. *Можливості пропедевтики основ інформатики в початковій школі / О. П. Кивлюк // Комп'ютер у школі та сім'ї. – Київ : Інститут педагогіки НАПН України. - 2001. – №5. – С. 33–34.*
15. Кивлюк О. П. *Аналіз наукових досліджень з проблематики пропедевтики інформатики в початковій школі / О. П. Кивлюк // Інформатика та інформаційні технології. – Київ: Вид-во «Освіта України». 2006. – №6. – С. 69–72.*
16. Кивлюк О. П. *Формування елементів комп'ютерної грамотності молодших школярів : дис. ... кандидата педагогічних наук : 13.00.09 (теорія навчання) / Кивлюк Ольга Петрівна. – Київ, 2017. – 210 с.*

17. Дзьобань О. П., Соснін О. В. Інформаційна безпека: нові виміри загроз, пов'язаних із інформаційно-комунікаційною діяльністю / О. П. Дзьобань, О. В. Соснін // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії : Збірник наукових праць / Під ред. В. Г. Воронкової. - Випуск 61. - Запоріжжя, РВВ ЗДІА, 2015. - С. 24-34.

18. Пожусєв В.І. Осмислення місця і ролі інформації в сучасному суспільстві / В.І.Пожусєв // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії : [зб. наук. пр.] – Запоріжжя : Вид - во ЗДІА, 2010. - № 42. – С.4-13.

REFERENCES

1. Voronkova V. G. *Formirovanie new mirovozzreniâ, new rights, new society of the future: [Monografiâ]* / V. G. Voronkova / *Who and as vospityvat' in podрастаюših pokoleniâh* // edited. O. A. Bazaluka. – Kyiv : Izdatel'skij DOM "Skif'." is 2012. – T. 2. - Pp. 134-152.

2. Voronkova V. G., Sosnin A.V. *Formation of information society in Ukraine: challenge or need time?* / Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy: scientific papers. – Zaporizhzhya : ZDIA, 2015. - Issue 60. - Pp. 13-24.

3. Voronkova V. G., Nikitenko V.O. *Modern geokul'tura as a sociocultural phenomenon of cultural globalization / Gileâ: scientific Bulletin: [GS Sciences etc.]*. -K.: Publishing House of SCIENCE LLC NVP ", BELIEVE ", 2013.- Issue 72.- P. 487-492.

4. *Dz'oban' S. Information society as a network-communicative space management / O. Dz'oban', A. Sosnin // Veche*. -2015. No. 10. – Pp. 7-13.

5. *Dubov D. V. Broadband access to the Internet as an important precondition for innovation development of Ukraine : analit. Ext. / D.. Dubov, M. A. Oževan*. -K.: NISMD, 2013. - 108 s.

6. *Castells, Manuel. Ang paglitaw ng isang lipunan ng mga network/Manuel Castells / / bagong post-pang-industriya alon sa kanluran: [Anthology] / ed. T. L. Inozemtseva*. - M.: Academia, 1999. – 505 s.

7. *Castells, Manuel. Informacionnaâ èpoha: economy, society, culture / M. Kastel's; [Пер. с. О. S. Škaratana]*. – M.: ГУ VŠÈ, 2000. - 607с.

8. *Castells M. Path to the information society: the structure of employment in the seven major industrialized countries, 1920-1990 Gg. /M. Castells, Y. Aoyama/Internat. review of labour*. -M., 1995. -Vol. 133, no. 1/3. - Pp. 52-79.

9. *Kastel's M. Information society and the welfare state: the Finnish model. /Kastel's M., Himanen P. [lane. A. Kalinina, Yu.Podorogi]*. – M.: Logos, 2002. -219 s.

10. *Kastel's Manuel. The Internet Galaxy. Considerations for Internet, business and society*. – Kyiv: Publishing House "Vakler" in the form of the LLC, 2007. -304 s.

11. *Castells M., Kiseleva E. Russia and network community /M. Castells, E. Kiseleva // World of Russia*. 2000.- No. 1.

12. *Kremen V. Ukraine: the way to self. Problems of social transformation. Textbook. guidances. / V. Kremen, V. Tkachenko – K. : Publishing Center print, 1998. – 622 s.*

1. *Kyvliuk O. P. Some psychological and pedagogical questions study computer science in junior /O. P. Kyvliuk // Computer in the school and family*. – Kiev : Institute of Pedagogics of Ukraine. 2000.- № 2. Pp. 38-41.

14. *Kyvliuk O. P. Capabilities of basics of computer science in elementary school / O. P. Kyvliuk / Computer in the school and family*. – Kiev: Institute of Pedagogics of Ukraine. -2001. – №5. Pp. 33-34.

15. *Kyvliuk O. P. Analysis of the scientific research on the problems of Informatics in elementary school / O. P. Kyvliuk // Informatics and information technologies*. – Kiev: Publ. "Education of Ukraine". 2006 – № 6. - Pp. 69-72.

16. *Kyvliuk O. P. The formation elements of computer platform savvy junior high school students: DIS. ... the candidate of pedagogical sciences: 13.00.09 (learning theory) / Olga Kyvliuk*. – Kyiv, 2017. – 210 s.

17. *Dz'oban' O. P., Sosnin O. V. Information security: new dimensions of threat-related information and communication activities / O. P. Dz'oban', O. V. Sosnin // Humanitarian bulletin Zaporozhye der public Academy of Engineering: scientific papers/ed. G. Voronkovoï. Issue 61. - Zaporozhye, RVV ZDIA, 2015. – Pp.. 24-34.*

18. *Požuêv V. I. Making sense of the place and role of information in modern society/. Požuêv//Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhya State Engineering Academy: [GS Sciences etc.] – Zaporizhzhya: publishing ZDIA, 2010. -№ 42. Pp. 4-13.*

КИРИЧЕНКО Н. А. - доктор философии, профессор кафедры государственной службы и менеджмента образования, член-корреспондент Академии наук высшей школы Украины, Первый проректор – проектор с научно-педагогической и учебной работы, «Университет менеджмента образования» Национальной академии педагогических наук Украины (Киев, Украина) E-mail: knitko@i.ua

ИНФОРМАЦИОНАЛИЗМ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ФОРМИРОВАНИЯ ИДЕОЛОГИИ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА

В статье представлена концептуализация информационализма как составляющей компоненты, главного модуса и тренда информационного общества. Целью исследования есть обоснование информационализма как

методологической основы информационного общества, проблем формирования информационной культуры личности средствами информационного влияния с опорой на закономерности становления и развития информационного общества. Задачи исследования – проанализировать составляющие компоненты идеологии информационного общества, в частности информационализм и сетевую идеологию, опираясь на произведения М.Кастельса. Выявлены основные характеристики информационализма и его использования для анализа информационного общества. Методология – метод информационализма, который дает возможность раскрыть составляющие идеологии информационного общества. Вывод – формирование идеологии информационального общества даст возможность Украине выйти на уровень высокоразвитых и конкурентоспособных государств.

Ключевые слова: информационализм, идеология информационного общества, информационное влияние, информациональный способ производства.

KYRYCHENKO, MYKOLA - Doctor of Philosophy, Professor, State Higher Educational Institution «University of Educational Management» of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine (Kiev, Ukraine)E-mail: kmumo@i.ua

INFORMATIOLOGY AS A COMPONENT OF FORMATION OF IDEOLOGY OF INFORMATION SOCIETY

In the article studies informational approach expressed in conceptual informatiology. Based as a theoretical and methodological framework for the analysis of ideology of the information society is information and the related formation of information culture and consciousness. Information approach conformation considered on the basis of the works of N. Castells. Revealed the formation of a new social stratum of society, which he called netocracy that prevails in the information society. Analyzed the impact of nformational on the development of modern society, the deterministic information and communication technologies. The conclusion is that informatiology is an influential factor in the formation of the ideology of the information society. The result is the ideology of the information society, based on innovation, is the ideology of innovative development of countries striving to achieve competitiveness under conditions of globalization.

Keywords: informatiology, the ideology of the information society, information effects, method of production

Рекомендовано до публікації д-р філос.наук, проф. Пунченко О. П.

Дата надходження рукопису 18. 01.2017